

Mr. Hans van Mierlo Stichting Jaarplan 2022

Inleiding

Voor u ligt het jaarplan 2022 van de Mr. Hans van Mierlo Stichting. Het jaar 2021 was voor de VMS een jaar van groei, onder meer door de verkiezingsoverwinning van D66 bij de Tweede Kamerverkiezingen en de gecontinueerde investering vanuit D66 in de VMS.

Deze groei gaf aanleiding de werkwijze van de VMS te herbezien op drie punten. In de eerste plaats is dit de keuze onze activiteiten te bundelen binnen vijf centrale onderzoeksthema's. In de tweede plaats de keuze om meer mensen binnen en buiten D66 te bereiken en hier meer middelen voor vrij te maken. En tot slot een verdere professionalisering van de organisatie.

De centrale doelstelling van de VMS – zorgen dat het denken binnen de politieke partij D66 altijd doorgaat door middel van ontwikkeling en verspreiding van het sociaal-liberaal gedachtegoed, het voeren van debat en het bieden van opleidingen – is vanzelfsprekend onveranderd gebleven.

Leeswijzer

Deel 1. bevat een toelichting op de selectie van onderzoeksthema's en beschrijvingen van reeds lopende en te starten onderzoeken binnen deze thema's.

Deel 2. bevat een overzicht van activiteiten die de VMS rekent tot haar vaste activiteiten, waaronder tijdschrift Idee en de permanente programmacommissie.

Deel 3. bevat het medewerkersoverzicht en een overzicht van publicatievormen.

Deel 4 (bijlage). bevat het communicatieplan.

Deel 1.

Onderzoeksthema's in 2022

Sociaal-liberalen willen vrijheid, rechtvaardigheid en zeggenschap voor zoveel mogelijk mensen. Maar hoe dat politiek streven gerealiseerd moet worden is tijd- en plaatsgebonden. Elke periode kent nieuwe uitdagingen én kansen om deze sociaal-liberale waarden werkelijkheid te laten worden.

In dit jaarplan staan twee grote thema's centraal:

(1) De nieuwe sociale en politieke vragen die in de jaren 2020 op ons afkomen. Sociaal-liberalen, die geloven dat de vrijheidsgedachte het gelijkheidsbeginsel in zich heeft, voelen het ongemak van een wereld waarin scheidslijnen op basis van bezit, opleiding, en afkomst zich steeds duidelijker aftekenen en waarin liberale ideeën als autonomie en kansengelijkheid onder druk komen te staan. Wat zijn in deze nieuwe tijd gerechtvaardigde politieke keuzes om hier verbetering in aan te brengen? En fundamenteeler nog, hoe zien *samen leven* en *solidariteit* eruit in deze wereld vol verschillen en onzekerheid veroorzaakt door klimaatverandering, ongelijkheid in kansen en COVID?

(2) De veranderende rol van de overheid. Na jaren – decennia – van terugtrekkende bewegingen uit de samenleving, kijken mensen nu juist weer naar de ordeningsmacht van de overheid om de grote crisis van onze tijd op te lossen. Maar dit vraagt veel van diezelfde overheid, zoals democratische legitimatie en handelingsvermogen op lokaal, nationaal en Europees niveau. Wat is nodig om de overheid daartoe in staat te stellen?

Onze onderzoeksactiviteiten bevinden zich op het snijpunt van deze twee thema's. Daar waar grote sociale en politieke vragen en de sturingsmacht van de overheid samenkomen. Op basis hiervan komen we tot vijf grote thema's:

- a. Europa in een veranderende wereld
- b. Ruimte voor rechtvaardigheid
- c. De verzorgingsstaat in de 21^e eeuw
- d. Waarde(n)volle technologie
- e. De democratische rechtsstaat en haar uitdagingen

a. De Europese Unie in een veranderende wereld

Zowel de Europese Unie zelf, als de context waarbinnen zij moet opereren, zijn de afgelopen jaren ingrijpend veranderd. Intern zien we spanningen tussen lidstaten, onder meer over de rechtsstaat, migratie en klimaat. Dat vraagt enerzijds om solidariteit tussen de lidstaten en anderzijds om handelingsmacht van de Europese instellingen. Extern zien we een verschuiving in het internationaal krachtenveld van China, Rusland en de Verenigde Staten. Welke houding zou Nederland volgens de visie van sociaal-liberalen aan de dag moeten leggen in dit nieuwe Europa?

Deelprojecten:

- Wat te doen met anti-rechtstatelijke lidstaten?

Wat is het antwoord op democratisch verval in de Europese Unie? In dit paper onderzoeken we de centrale termen in het debat over democratisch verval in de Europese Unie en zetten we een eigen visie uiteen op de toekomst van de Unie als rechtsgemeenschap.

Vorm: Paper en debatavond

Wanneer: januari 2022

Doelgroep: D66-leden en niet-leden geïnteresseerd in Europese politiek.

Medewerkers: Afke Groen, Susanne Dallinga

- Jonge denkers over de toekomst van de Europese Unie

Een nieuwe generatie aan het woord over de toekomst van Europa: welke scenario's en prioriteiten zien zij?

Vorm: Boek (bundel) en korte video's

Wanneer: Q3-Q4 2022

Doelgroep: D66-leden en niet-leden geïnteresseerd in Europese politiek (ook basis voor EU-verkiezingsprogramma 2024)

Medewerkers: Afke Groen

- Europa-visie in aanloop naar nieuw trajectverkiezingsprogramma 2024

Een sociaal-liberaal verhaal over de Europese Unie. Wat zien we als de routes voor de toekomst van de Europese Unie, als we deze niet formuleren vanaf het eindpunt van 'vóór Europa', maar vanaf inhoudelijke beginpunten?

Vorm: Essay

Wanneer: juni 2022

Doelgroep: D66-leden en niet-leden geïnteresseerd in Europese politiek (ook basis voor EU-verkiezingsprogramma 2024)

Medewerkers: Afke Groen e.a.

b. Ruimte voor rechtvaardigheid

Het in ruimtelijke zin ordenen van Nederland draait om de grote opgave dat wonen, werken, energie, mobiliteit en natuur met elkaar door één deur kunnen, in de schaarse oppervlakte die Nederland telt. Dit maakt ruimtelijke ordening bij uitstek een politiek vraagstuk. De manier waarop we onze leefomgeving inrichten, heeft namelijk gevolgen voor de mate van vrijheid, rechtvaardigheid en welvaart van mensen. En andersom: de overheersende (politieke) visie op vrijheid, rechtvaardigheid en welvaart beïnvloedt de ruimtelijke keuzes die in een land worden gemaakt. Ruimtelijke inrichting is daarmee een belangrijk sturingsmechanisme. Het kan de individuele vrijheid vergroten of verkleinen, de ongelijkheid tussen mensen groepen versterken of verminderen, en de welvaart in brede of smallere zin vermeerderen of inperken. Dit geldt niet alleen voor huidige, maar ook voor toekomstige generaties. Bezien vanuit klimaatrechtvaardigheid garandeert een rechtvaardig ruimtelijk beleid ook de vrijheid en kansengelijkheid van generaties na ons, overal ter wereld.

Deelprojecten:

- Ruimte voor rechtvaardigheid. Handreiking voor coalitieonderhandelaars naar de GR2022

In dit project presenteren we een visie op de ruimtelijke inrichting van Nederland vanuit de sociaal-liberale kernwaarden vrijheid en gelijkheid. Op welke manier geven we ruimte aan wonen, mobiliteit, energie, natuur en werk zodanig dat de vrijheid en kansengelijkheid van mensen toeneemt? We identificeren de belangrijkste dilemma's voor D66 en stellen een tienpuntenplan op voor lokale onderhandelaars na de GR2022. Wat moet er in de coalitieakkoorden komen te staan om een sociaal-liberaal ruimtelijk beleid dichterbij te brengen? Dit project wordt uitgevoerd samen met de werkgroep Ruimtelijke Ordening. Via een rondetafelgesprek wordt een aantal lokale politici bij het project betrokken.

Vorm: Paper + tienpuntenplan (mogelijkheid om dit los te verspreiden) + podcast + verspreiding via startpakket D66 aan nieuwe fracties.

Wanneer: Q1 2022

Doelgroep: Lokale fracties van D66

Medewerkers: Suzanne van den Eynden, Susanne Dallinga

- Een visie op wonen volgens sociaal-liberale waarden

Volgens de grondwet is wonen een recht, maar dit recht is voor steeds minder mensen vanzelfsprekend. Op wat steeds meer een woningmarkt is geworden – in plaats van de volkshuisvesting van weleer – tekent zich een gapende kloof af tussen kopers en huurders, rijk en arm, jong en oud. Een koophuis is slechts weggelegd voor weinigen; de steeds beperktere taakopvatting van woningcorporaties heeft bijgedragen aan de groei van exclusief arme en exclusief rijke wijken en daarmee ruimtelijke segregatie; en mensen met een middeninkomen vallen tussen wal en schip doordat zij te weinig verdienen voor een koopwoning en te veel voor een sociale huurwoning.

Het aanpakken van de wooncrisis brengt een aantal fundamentele vragen voor sociaal-

liberalen met zich mee, met als belangrijkste: hoe ziet een woonbeleid eruit dat bijdraagt aan kansengelijkheid, vrijheid, (klimaat)rechtvaardigheid en solidariteit?

Vorm: Paper met medewerking van verschillende deskundigen en beleidsaanbevelingen vanuit de VMS, onder begeleiding van een klankbordgroep die meedenkt en leest + Woonsymposium + podcasts.

Wanneer: Afronding in Q4 2022

Doelgroep: Politici van D66, afdelingen, iedereen die zich beleidsmatig met woonvraagstukken bezighoudt.

Medewerkers: Suzanne van den Eynden

- Klimaatrechtvaardigheid

De opwarming van de aarde brengt grote schade met zich mee voor huidige en toekomstige generaties. Dit is onrechtvaardig, draagt bij aan ernstige kansenongelijkheid en beperkt de mogelijkheden van mensen nu en in de toekomst om hun leven vorm te geven zoals zij willen. De noodzaak om te verduurzamen staat dus buiten kijf. Maar net zoals de opwarming van de aarde grote gevolgen heeft voor de verdeling van kansen, vrijheid en welvaart, heeft de energietransitie waar we voor staan ook zulke gevolgen. Beleid is immers niet 'neutraal', dus ook verduurzaming van onze samenleving stelt ons voor door en door politieke keuzes. Hoe zorgen we ervoor dat de zwaarste vervuilers de grootste verantwoordelijkheid dragen, zonder dat dit ten koste gaat van werkgelegenheid? Worden alle stemmen gehoord bij beslissingen over bijvoorbeeld windmolens en zonnepanelen? En wie profiteert ervan als deze eenmaal zijn aangelegd? Deze en andere vragen staan centraal in dit project.

Vorm: Essaybundel waarin verschillende auteurs een deelthema uitwerken, met politieke aanbevelingen + podcasts + publicaties Idee.

Wanneer: afronding in 2023.

Doelgroep: Primair politici van D66.

Medewerkers: Suzanne van den Eynden

c. De verzorgingsstaat in de 21^e eeuw

Om de verzorgingsstaat te kunnen heruitvinden moeten we vaststellen welke eigen verantwoordelijkheid ieder individu heeft, en waar die eigen verantwoordelijkheid stopt en de verantwoordelijkheid van de staat begint. Moet de overheid alleen kansengelijkheid garanderen? Is dat voldoende? Wat verwachten we van mensen? En wat gunnen we ze? Welke rol speelt onderwijs hierin? Dit zijn fundamentele vragen, waar we sociaal-liberale antwoorden op trachten te formuleren.

Deelprojecten:

- Vermogensongelijkheid

De vermogensongelijkheid in Nederland is hoog, ook wanneer we de Nederlandse vermogensongelijkheid in internationaal perspectief plaatsen. Maar wanneer is ongelijkheid een reden voor de overheid om in te moeten grijpen? En als overheidsingrijpen geboden is, wat zouden we dan aan de vermogensongelijkheid moeten doen?

Vorm: Paper

Wanneer: Q1 2022

Doelgroep: D66 leden, bestuurders en volksvertegenwoordigers.

Medewerkers: Xander Prijs

- De meritocratische uitdaging

De meritocratie heeft de samenleving veel gebracht. Denk bijvoorbeeld aan de toename van sociale mobiliteit na de Tweede Wereldoorlog, en de emancipatie van vrouwen en minderheden. Maar er zitten ook schaduwkanten aan de meritocratie. Kunnen we de meritocratie verbinden met het sociaal-liberalisme? En hoe zou een sociaal-liberale verzorgingsstaat er uit zien als we rekening houden met de schaduwkanten van de meritocratie?

Vorm: Verschillende publicaties, zoals een Idee-artikel, podcast en essay;

Wanneer: Q2 t/m Q4 2022

Doelgroep: Primair D66-leden en politici, secundair iedereen die geïnteresseerd is in meritocratie en/of het sociaal-liberalisme.

Medewerkers: Xander Prijs

- Waarom onderwijs?

Binnen het sociaal-liberale denken neemt onderwijs een centrale plaats in. Het is het middel om mensen in staat te stellen hun eigen leven vorm te geven. Niet voor niets heeft D66 de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in ideeën die ons onderwijs moeten verbeteren, variërend van ruimte voor leraren tot een rijke schooldag. Dit onderzoek is tweeledig. Enerzijds beantwoordt het nieuwe vragen, zoals wat we moeten met de opkomst van het schaduwonderwijs en de erosie van de waardering voor de leraar. Anderzijds buigen we ons over de kern van de zaak: Waarom is onderwijs – nog steeds – de sleutel tot vooruitgang voor sociaal-liberalen?

Vorm: Verschillende publicaties, zoals een Idee-artikel, podcast en essay;

Wanneer: Q2 t/m Q4 2022

Doelgroep: Primair D66-leden en politici

Medewerkers: Suzanne van den Eynden, Xander Prijs

d. Waarde(n)volle technologie

Nieuwe technologieën zoals (zelflerende) algoritmes worden steeds bepalender voor hoe de levens van mensen eruit zien. Sociale mediabedrijven besluiten aan de hand van algoritmes welke nieuwsberichten en advertenties mensen online te zien krijgen. Computersystemen van de overheid berekenen de kans dat iemand fraude pleegt of voortijdig school zal verlaten. Sensoren in de openbare ruimte analyseren gezichten en gedragingen. En werkgevers zetten digitale tools in om sollicitanten te kiezen en werknemers te controleren. Dergelijke technologische toepassingen vragen om politiek-filosofische antwoorden. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat nieuwe technologieën mens en maatschappij dienen, en kansengelijkheid, keuzevrijheid en autonomie bevorderen?

Deelprojecten:

- *Digitale autonomie op lokaal niveau*

In het internationale politieke debat wordt veel gesproken over digitale soevereiniteit of digitale autonomie. Veel digitale toepassingen en initiatieven vinden echter plaats op lokaal en regionaal niveau, bijvoorbeeld in zogenoemde 'slimme steden' (*smart cities*). Dit essay onderzoekt wat digitale autonomie betekent voor steden en gemeenten.

Vorm: paper (nu working paper)

Wanneer: begin januari

Doelgroep: (aspirant) lokale bestuurders en raadsleden

Medewerkers: Laura de Vries

- *Algoritmes en de arbeidsmarkt*

Bedrijven en (overheids-)organisaties gebruiken steeds vaker algoritmes, bijvoorbeeld bij werving en selectie of het monitoren van het functioneren van werknemers. De manier waarop bedrijven en organisaties algoritmes inzetten is veelal onzichtbaar voor de buitenwereld. Terwijl er beslissingen worden gemaakt met grote consequenties voor mensen, zoals het aannemen van nieuwe werknemers, het in kaart brengen van iemands functioneren en het doorstromen naar andere functies. Dit onderzoek formuleert een antwoord op de vraag welke waarden op dit moment in het geding zijn en welke beleidsrichtingen voorstelbaar zijn om het gebruik van deze toepassingen in de toekomst in te kaderen.

Vorm: artikel Idee, drie case studies voor drie losse publicaties en één overkoepelende publicatie (waarvan de eerste over 'sollicitatieprocedures')

Wanneer: 15 februari voor eerste stuk

Doelgroep: sociaal-liberalen geïnteresseerd in het thema, beleidsmakers

Medewerkers: Laura de Vries

e. *De democratische rechtsstaat en haar uitdagingen*

Een overheid en de democratische rechtsstaat kunnen grote uitdagingen alleen aan, als haar democratische legitimiteit, gezag en betrouwbaarheid onbetwist zijn. We zien grote verschillen in de samenleving in de mate waarin de overheid wordt vertrouwd. Dit wordt veroorzaakt door sociaaleconomische en regionale verschillen, maar ook diverse kwesties rond toeslagenaffaire, covid-aanpak, problemen bij uitvoeringsorganisaties en responsiviteit van de overheid hebben democratische legitimiteit, gezag en betrouwbaarheid schade toegebracht. Welke opdrachten liggen er voor overheid en politiek om de verbinding met de samenleving duurzaam te versterken?

Deelprojecten:

- *Handreiking macht en tegenmacht*

Vanuit politiek en de samenleving weerklinkt een breed gedragen behoefte aan meer tegenmacht en een betere bestuurscultuur: een evenwichtiger staatsbestel met meer mogelijkheden tot controle en correctie zou het vertrouwen in en de legitimiteit van de politiek ten goede komen. Zowel een cultuuromslag als institutioneel onderheid lijkt daarom gewenst. Deze brede maatschappelijke discussie heeft concrete handvatten voor politici en deze handreiking schetst daarvoor een breed scala aan vernieuwingsvoorstellen: een politiek keuzemenu van in te voeren maatregelen tot grotere ingrepen in ons bestel.

Vorm: Handreiking in de vorm van een beschouwende inleiding, een bespreking van voorstellen met korte toelichting, en een schematisch overzicht of een *flow chart*.

Wanneer: januari 2022

Doelgroep: D66-politici in het algemeen, in het bijzonder zij die aan de vooravond van een formatie van een college staan.

Medewerkers: Martijn Visser

- *Democratie in cijfers*

Stapels rapporten laten inmiddels zien dat het vertrouwen in de politiek daalt en de participatiegraad onder de bevolking laag is. Maar voor een gezonde democratie is het van essentieel belang om zoveel mogelijk burgers te betrekken bij de politiek. Daarom publiceert de VMS *Democratie in cijfers*, een urgent overzicht van de meest belangrijke feiten over betrokkenheid en participatie in onze democratie.

Vorm: Een *infographic* die de cijfers inzichtelijk maakt met grafieken en illustraties, en een korte begeleidende tekst ter toelichting.

Wanneer: Eerste kwartaal 2022, eventueel meesturen eerste *Idee* van 2022.

Doelgroep: Leden en politici van D66.

Medewerkers: Afke Groen, Martijn Visser

- *Vergezichten van vertegenwoordiging*

Onze democratie is een *vertegenwoordigende* democratie. De notie van vertegenwoordiging staat vandaag echter op losse schroeven: niet alleen is het onduidelijk hoe onze politici hun vertegenwoordigende functie precies begrijpen – als spreekbuis van belangengroepen, als vertegenwoordiger van de staat, of als representant van het algemeen belang? – maar ook de vraag naar de toekomst van vertegenwoordigende democratie als zodanig dient zich aan, nu steeds meer vormen van directe democratie (burgerfora en andere vormen van participatie) in opkomst zijn. Tegelijkertijd lijkt vertegenwoordiging juist aan belang te winnen als het gaat om de emancipatie van minderheden, representatie van toekomstige generaties en de vertegenwoordiging van de natuur – deze laatste twee onderwerpen staan nog nauwelijks op de politieke agenda, maar zullen zeker aan belang winnen in het licht van klimaatverandering.

Vorm: Essays die inzoomen op een deelprobleem van politieke vertegenwoordiging vandaag de dag

Wanneer: Doorlopend 2022

Doelgroep: Primair leden en politici van D66. Secundair politiek geïnteresseerden en geëngageerden.

Medewerkers: Martijn Visser

- *Redteam Rechtsstaat*

De liberale democratie staat wereldwijd onder druk door opkomend populisme, fascisme en autoritaire politici. Alhoewel de Nederlandse democratie in grote mate naar behoren functioneert, zijn ook wij niet gevrijwaard van illiberale tendensen en is het van belang dat we een waakzaam oog houden op activiteiten die de democratie kunnen ondermijnen. Dit project onderwerpt onze rechtstaat daarom aan een stresstest en bekijkt op welke manieren de democratie tegen haarzelf gebruikt zou kunnen worden. Het gaat uit van een *worst case scenario* en onderzoekt hoe een democratisch verkozen partij/politicus de democratie *met democratische middelen* buiten werking zou kunnen stellen. Een projectteam wordt samengesteld om dit project uit te voeren.

Vorm: Rondetafelgesprek/symposium met experts (staatsrechtjuristen, politici, etc.). Publicatie van verslag.

Wanneer: startbijeenkomst Q1 2022, afronding Q3.

Doelgroep: primair politici, secundair geïnteresseerd publiek in brede zin.

Medewerkers: Martijn Visser

- *Bundel over de minister-president (potentieel)*

Het ambt van minister-president is door de jaren heen ingrijpend veranderd. Maar de staatsrechtelijke inbedding van het instituut is decennia lang ongewijzigd. In deze monografie wordt in samenwerking met academici gepoogd het debat over de positie van de minister-president te revitaliseren.

Vorm: Boek (bundel)
Wanneer: Nader te bepalen
Doelgroep: Geïnteresseerd publiek in brede zin.
Medewerkers: Martijn Visser, Coen Brummer

Deel 2.

Vaste activiteiten

a. Idee

Medewerker: Afke Groen

Met het tijdschrift *Idee* stimuleert de VMS het sociaal-liberale denken over de maatschappelijke en politieke ontwikkelingen op de langere termijn. Daarmee zet *Idee* het sociaal-liberalisme op de kaart als politiek-theoretische stroming in Nederland. *Idee* verschijnt vier keer per jaar, onder een onafhankelijke redactie (waarvan de hoofdredacteur in dienst is bij de VMS) en redactieraad. Eén nummer per jaar wordt gefinancierd door stichting IDI en heeft daarom een internationaal thema.

De speerpunten voor 2022 zijn 1) sterkere ideologisering van de thema's en artikelen in *Idee*, onder meer door een scherpere redactie te voeren; 2) meer impact binnen en buiten de partij, bijvoorbeeld in de vorm van debatavonden met lezers en andere geïnteresseerden; en 3) betere synergie met de centrale thema's waar de Van Mierlo Stichting aan werkt, bijvoorbeeld door een editie te wijden aan een sociaal-liberale visie op 'solidariteit'. Vanaf 2022 ontvangen alle bestuursleden en politici van D66 gratis de *Idee*. De redactie wordt uitgebreid met in ieder geval twee leden om de wetenschappelijke en journalistieke kennis te vergroten.

b. Podcast Appèl

Medewerker: Suzanne van den Eynden

Met de podcast Appèl startte de Van Mierlo Stichting in 2020 als eerste van alle wetenschappelijke bureaus met een podcast. De ambitie voor 2022 is om van Appèl de beste en meest beluisterde politiek-wetenschappelijke podcast te maken. We streven dit jaar naar een bereik van 600 luisteraars per aflevering. Dat is een verdubbeling van het huidige aantal luisteraars.

Met de podcast:

- Dragen we bij aan onze rol als platform voor debat binnen D66
- Dragen we bij aan de versterking en verdieping van en meer kennis over het sociaal-liberalisme;
- Laten we luisteraars kennismaken met vernieuwende ideeën en oplossingen voor politiek-maatschappelijke vraagstukken vanuit een sociaal-liberaal perspectief;
- Dragen we bij aan een betere verspreiding van het werk van de VMS;
- Vergroten we de naamsbekendheid van de VMS.

De podcast is een prachtige manier om een grotere en jongere doelgroep te bereiken; een groep die de VMS nu nog onvoldoende bedient, maar waarbinnen podcasts populair zijn. Bij de onderwerpkeuze sluiten we aan bij de vijf grote onderzoeksthema's

uit dit jaarplan en de themanummers van *Idee*. Dergelijke politieke thema's wisselen we af met meer politiek-filosofische gesprekken, waarbij we scherp blijven op het doel van vernieuwing en verdieping. Met deze combinatie voeden we enerzijds de sociaal-liberale theorie, en maken we daarnaast de vertaalslag naar de politieke praktijk.

c. Vereniging

Medewerker: Dirk-Jan van Vliet

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 gaat de VMS vaker het land in. Ze is betrokken bij de verkiezingsprogramma's (zie punt PPC-ondersteuning verderop in dit jaarplan), maar ook met trainingen aan (kandidaat-) raadsleden (zie punt trainingen en cursussen). Daarvoor wordt op dit moment hard gewerkt aan een nieuwe trainingsopzet. Deze al voor het eind van het jaar klaar zijn. Begin 2022 zullen we onze trainers trainen in het geven van deze training en daarmee 'het land in gaan'.

Tevens zal de VMS aan de hand van de 'sociaal-liberale verkiezingsspecial GR2022' die dit najaar is gepubliceerd, gericht huidige raadsfracties en toekomstige fracties (vanaf maart 2022) trainen in sociaal-liberale lokale politiek. Ook zal er naar aanleiding van deze verkiezingsspecial een deelsessie op het najaarscongres 2021 worden georganiseerd.

Tot slot wordt zullen er aan de hand van in de lokale politiek spelende actualiteiten een of meerdere artikelen worden geschreven. Dit wordt bepaald aan de hand van wat er door het jaar 2022 heen speelt in de lokale politiek in de breedte.

d. Publieksactiviteiten

Medewerker: Dirk-Jan van Vliet

Net als voorgaande jaren organiseert de VMS in 2022 het Van Mierlo Symposium, de Marchantlezing en het Van Mierlo Academie Weekend. Bij deze bijeenkomsten wordt rekening gehouden met geldende covid-maatregelen.

e. Permanente programmacommissie

Medewerker: Susanne Dallinga

De Permanente Programmacommissie maakt onder leiding van de nieuwe voorzitter Fleur Graeper een frisse start. Er wordt gekeken naar aanvulling van PPC-leden met het oog op de aankomende werkzaamheden. Dat geldt zowel voor de 'verplichte' PPC-taken, zoals de PS2023 en de EP2024, als de activiteiten die daarnaast worden ontplooid.

De PPC zal een faciliterende rol spelen in de aanloop naar de Provinciale Statenverkiezingen, bijvoorbeeld door contacten met de regionale afdelingen en hun programmacommissies te onderhouden en deze te voorzien van ondersteuning. De PPC zal op korte termijn bekijken hoe deze ondersteuning het beste kan worden

verleend. Deze activiteiten worden ondernomen in de periode januari 2022-december 2022.

In het najaar van 2022 wordt gestart met het traject richting het Europese verkiezingsprogramma voor de verkiezingen van 2024. Voorbereidende werkzaamheden vinden mogelijk al in de zomer van 2022 plaats.

Om het permanente karakter van de PPC meer invulling te geven, wordt gedacht aan de samenstelling en inzet van expertgroepen vanuit de partij. In dit kader zou de PPC zich willen inzetten om bestuurders in de partij meer te betrekken (incl. bestuurdersvereniging) en als klankbord in te zetten.

Deel 3.

Medewerkeroverzicht en publicatievormen

Medewerkers
Coen Brummer – 38 u p/w <i>Directeur</i>
Afke Groen – 38u p/w <i>Wetenschappelijk medewerker en hoofdredacteur Idee</i>
Suzanne van den Eynden – 28 u p/w <i>Wetenschappelijk medewerker</i>
Laura de Vries – 38u p/w <i>Wetenschappelijk medewerker</i>
Xander Prijs – 38u p/w <i>Wetenschappelijk medewerker</i>
Martijn Visser – 38u p/w <i>Wetenschappelijk medewerker</i>
Susanne Dallinga – 38u p/w <i>Secretaris permanente programma commissie en wetenschappelijk medewerker</i>
Dirk-Jan van Vliet – 38u p/w <i>Laison vereniging en lokale politiek</i>
Dinah Kohnstamm – 38u p/w <i>Communicatie en officemanager</i>
Daniël Schut – freelance <i>Podcast presentator</i>
Stagiair – 38u p/w
Stagiair – 38u p/w

Publicatievormen	
Boekuitgave	Een boekuitgave bundelt de inzichten van langer lopend onderzoek rond een bepaald onderwerp of serie onderwerpen
Essay	Essays verkennen een thema vanuit sociaal-liberale waarden, met als doel het sociaal-liberalisme als gedachtegoed verder te ontwikkelen
Paper	Papers zijn positiebepalingen over een actueel en afgebakend politiek onderwerp vanuit sociaal-liberale waarden. Dit dient als aanleiding voor debat binnen en buiten D66. Papers kunnen ook extern gepubliceerd worden in (vak-) media
Infographic	Infographics hebben als doel de voornaamste politieke feiten duidelijk zichtbaar te presenteren
Blog(s)	Te lezen via vanmierlostichting.d66.nl
Podcast Appèl	Te beluisteren via iTunes en Spotify
VMS studio	Digitale symposia en lezingen, uit te zenden via YouTube, digitale politiek cafe's
Social media	Twitter, Instagram, Facebook, LinkedIn